

Bräcke kommun

Överförmyndarnämnden i Bräcke och Berg

Särskilt om förvaltare

I Sverige avskaffades omyndigförklaringen den 1 januari 1989 och ersattes med förvaltare. Förvaltare är en tvångsåtgärd som kan genomföras mot huvudmannens vilja.

Förvaltare innebär att huvudmannen helt förlorar sin rättshandlingsförmåga i de delar som förvaltaren ansvarar för. Detta innebär att huvudmannen i princip inte kan ingå några avtal eller får ha hand om sina pengar. Förvaltare är dock ofta begränsat och anpassat till behovet i varje enskilt fall. Det kan röra sig om förvaltningen av en viss fastighet eller viss del av huvudmannens kapital.

Vem kan ansöka om förvaltare

Den enskilde själv, de närmaste släktingarna, den enskildes gode man om sådan finns samt överförmyndarnämnden kan ansöka om förvaltare. Socialtjänsten och sjukvården kan inte göra en sådan ansökan utan är hänvisade till att anmäla till överförmyndarnämnden om att behov av förvaltare föreligger för någon. Därefter avgör överförmyndarnämnden om ansökan ska ske.

När ska en förvaltare utses

Det är tingsrätten som avgör om någon ska ha förvaltare. I vissa fall räcker det inte med ett godmanskap för att hjälpa en person på ett tillfredsställande sätt. Om en person är ur stånd att vårda sig eller sin egendom kan rätten förordna en förvaltare. Genom att en förvaltare förordnas mister man hela eller delar av sin rättshandlingsförmåga. Ett förvaltare är således en mycket ingripande åtgärd och får därför endast anordnas om det inte är tillräckligt att god man förordnas. Behovet av förvaltare måste också styrkas genom särskilt läkarintyg. Om man på grund av att ett ärende är brådskande eller om den enskilde vägrar att läkarundersöka sig kan tingsrätten besluta om ett så kallat interimistiskt förvaltare i avvaktan på att utredningen slutförs och ärendet slutligt kan avgöras.

Förvaltarens närmare innebörd

Som ovan nämnts förlorar huvudmannen hela eller delar av sin rättshandlingsförmåga. Det innebär att han eller hon i princip inte längre själv kan ingå avtal med giltig verkan. Huvudmannen har inte heller i normalfallet tillgång till sina pengar. Vidare är en person med förvaltare utesluten från verksamheter som kräver så kallat "förvaltarfrihetsbevis". En person med förvaltare kan heller inte bli god man.

Förvaltarens upphörande

Samma kategorier som kan ansöka om förvaltare kan också ansöka om att det ska upphöra. Överförmyndarnämnden ska också varje år överväga om ansökan om upphörande ska göras. Det är tingsrätten som bestämmer om ett förvaltare ska upphöra.